Siyaset Âlemi

Harp Mes'uliyetine Dair

Bir zamanlar bütün bir âlemin fikrini işgal eden harp mes'uliyeti meselesi, bugün artık unutuldu. Çünkü o iddia, bir vesile idi ve dünkü galiplerin mağ'ûpları daha iyi ezmeleri için mükemmel bir kalkan makamında kullanılıyordu. Fakat bir müddet var ki bahsi geçmiyor. Maamafih eski İngiliz Nazırlarından (M. Churchill) in Oksford Darülfünununda verdiği bir konferans münasebetile bu iddia yeniden ortaya atılmıştır. (M. Churchill), bu maruf İngiliz Darülfününunda siyasî bir konferans vermek üzere Oksforda gelmişti. Dinleyicileri münhasıren talebeden mürekkepti, bunların içinde Alman olanlar dahi mevcuttu. Hatibin çok hararetlendiği bir sırada Alman talebeden bir tanesi ayağa kalkarak M. (Churchill) e şu suali sordu:

— 1914 muharebesinde Alman milletinin mes'ul bulunduğuna cidden kanimisiniz?

M. Churchill bir saniye duraklade. Esasen bu zat, Alman dostu olmamak ve Fransızlığa meyil göstermekle iştihar etmiştir. Genç Alman talebesinin düşündürücü sualine, bu duraklamadan sonra şu mukabelede bulunmuştur:

— Evet

Bunun üzerine Alman talebe derhal konferans salonunu bırakıp dışarı çıkmıştır. Onun bu hareketi de, konferansı dinliyen İngiliz talebe tarafından şiddetle alkışlanmıştır.

Bu hâdiseyi nakleden Almanca gazete, bu münasebetle şu mülâhazayı serdediyor:

" Versay muahedesini yapanların uydurdukları bu efsane harp sonu gençliği tarafından artık kabul olunmuyor. Çünkü onun uydurma olduğunu, henüz tecrübe sahibi bile olmıyan bu genç dimağlar anlamışlardır. Varsın bu hurafeye, onu icat denler sadece inansın.„ — Süreyya

Amerikada Vergi Kaçakçılığı

Eski Bir Nazırın Ret Cevabı

Vaşington, 12 — Vergi kaçakçılığı yaptığı iddiasile yüksek divana verilmek istenilen sabık maliye nazırı Mellon bu iddiayı reddetmiş ve son yirmi sene içinde 20 milyon dolardan fazla kazanç vergisi verdiğini söylemiştir.

HARİCÎ TELGRAFLAR

Avrupanın Nazik Bir Noktası Daha: Saar

Saar hududunda bekliyen bir olis. Almanya ile Fransa arasında en mühim ihtilâf noktası. Milletler Cemiyeti tarafından idare edilen Saar havzasında yakında halkın reyine müracaata karar verilmiştir. Naziler bütün polislere bir tamim geçerek Nazilere karşı müsamahakâr olmalarını tavsiye etmekte, aksi takdirde Saar Almanyaya geçince haklarında şiddetle hareket edileceği bildirilmektedir.

Roma Seyahati

İlk Olarak Macar Başvekili Romaya Gitti

Peşte, 12 — Başvekil M. Gömböş, yanında İtalyanın Peşte sefiri olduğu halde müşavirleri ile birlikte Romaya hareket etti.

İspanyada Olanlar...

Bir An İçin Umumî Bir İhtilâl Çıkmasından Korkuldu

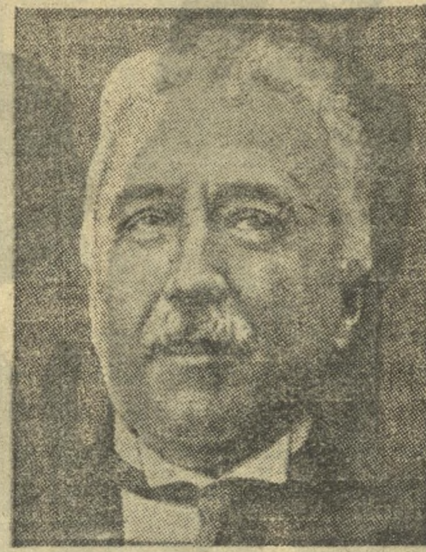
Barcelone 12 (A. A.) — Bütün İspanyada gece yarısı umumî grev ilân edilmiştir. Hükûmet su, gaz, elektrik ve nakliye işlerini temin için hususî tedbirler almış. Grevi gayri meşru ilân etmiştir.

✶

Madrit, 12 (A. A.) — Madritte umumî grev ilân edildiğine dair ecnebi memleketlerde dolaşan şayialar tekzip edilmektedir. Hiçbir yeni ihtilâf yoktur ve mevcut olanlar da halledilmek üzeredir. Dahiliye Nazırı dün radyo ile neşrettiği bir beyanatta matbuat sendikalarının hükûmetin tekliflerini kabul etmediklerini, bütün mağazaların kapanacağına dair çıkan şayianın doğru olmadığını, inşaat müteahhitleri tarafından hükûmetin tekliflerinin kabul edildiğini söylemiş, müzakerelere başlacağını bildirmiştir.

Londra, 12 (A. A.) — İspanya vaziyeti, İngiltere'de gittikçe artan endişelere sebep olmaktadır. Deyli Telgraf, gazetesinin telefonla yapmış olduğu bir görüşmede İspanya başvekili M. Lerroux, kat'î surette hiçbir ihtilâf tehlikesinin cumhuriyeti tehdit etmediğini bildirmiş ve demiştir ki:

"— Hükûmet, her ihtimale mukabele etmeğe hazırdır. Kanunuesasînin müdafaası, ve asayişin muhafazası, kanununun tatbik mevkiine konması

Reisicümhur M. Alkala Zamora

programımızdır. Hükûmet vaziyeti muhafaza edebilecek vaziyettedir. Bir sosyalist ihtilâline sade rejim düşmanlarile görültücüler inanabilir. Sosyalist fırkasını, kanun harici etmeği hiçbir vakit düşünmedik. Bir çılgınlık anı içinde bazı azaları cumhuriyete karşı isyan etmeyi düşünebilirler. Fırka, heyeti umumiyesi itibarile umumî asayişi ve hükûmeti tutmaktadır. Bizzat rejime gelince: Bu rejimin düşmanları olabilir. Fakat milletin büyük ekseriyeti rejimi tutmaktadır. Ve rejimin hiçbir endişesi, zaafı yoktur.„

Fransız Sosyalistleri Ve Faşizm

Paris 12 (A.A.) — Faşizm aleyhinde komünistlerle müşterek bir hareket tarzı takip etmenin imkânlarını araştırmak üzere Dijonda toplanan sosyalist fırkasının millî konseyi faşizm aleyhinde şiddetli bir cidale girişmiye karar vermiştir. Her ne kadar komünistlerin de sosyalistlerle beraber mücadelede bulunmaları şayanı arzu ise de, onların, sosyalistlerle birlikte çalışmak istiyecekleri şüpheli görülmektedir. Bu münasebetle sosyalistler Fransada mahallî faşist aleyhtarı komiteler teşkil edecekler, bu komitelerde, mümkün mertebe münevverlere, orta sınıf halka ve başlıca hürriyet esaslarına ananevî surette bağlı bulunan köylülere yer verilecektir.

Beynelmilel Tediye Bankasında

Bale, 12 (A. A.) — Dün beynelmilel Tediye Bankası merkez müdürleri yaptıkları içtimadan sonra yarı resmî bir tebliğ neşretmişlerdir. Bu tebliğe göre doların istikrarı, Çek kuronunun düşürülmesi ve başlıca günün iktısadî ve malî meseleleri üzerinde görüşmeler yapılmıştır.

Havanada Grev Bitti

Havana, 12 (A.A.) — Binden fazla liman amelesi, gizli bir içtima yapmışlar ve bu sabah hükûmetin emrine uyarak işe başlamıya karar vermişlerdir. Matbuat sendikaları da bu gün işe başlıyacaklardır.

Gönül İşleri

Rahibe Olmak İsteyen Bir Genç Kız

Dün İstanbuldan J. A. N. Gönül imzalı bir okuyucumdan bir mektup aldım. Diyor ki:

" Ben İstanbulda iyi bir aileye mensup bir genç kızım. Bir sene evvel bir gençle tanıştım ve seviştim. Onun da beni ayni derecede sevdiğine emindim. Fakat iki ay evvel ehemmiyetsiz bir sebepten dolayı bana gücendi, darıldı gitti. İşte o gündenberi yalnızım. Mektup yazdım cevap vermedi. Bu hal beni sinirli yaptı. Her şeyden nefret ediyorum. Her yeri karanlık görüyorum. Onu unutmağa çalıştım muvaffak olamadım. Şimdi erkeksiz bir alemde yaşamağa karar verdim, ve rahibe olmak hevesine düştüm. Onu bir daha görmiyeceğim, ismini de duymıyacağım bir yer arıyorum. Bu yer ancak bir manastırdır. Siz ne dersiniz?„

Doğrusu şaşa kaldım. Bu kız muhakkak Fransız mektebinde okumuş ve rahibelerin telkinine tabi bir terbiye almış olacak. Sevdadan kaçmak için manastıra iltica etmek ancak yarım delilerin kârıdır. Rahibelere psikoloji görüşile tam akıllı denemez.

Kaldı ki bukadar ye'se düşmiye ve bir daha ric'ati mümkün olmiyan sert bir adım atmiya ihtiyaç yoktur. Aranızda ihtilâfı mucip olan mesele basittir. Tekrar barışmanız ihtimali çoktur. Nihayet barışmasanız ne lâzımgelir. On yedi yaşında aşk hayatının henuz basamağında bulunuyorsunuz. Aradan bir müddet geçsin, bugün verdiğiniz karara siz de gülersiniz.

✶

Şirketihayriyede Salih Efendiye:

Askerliğinizi bitirmeden evlenmemeniz daha doğrudur.

✶

Eyüpte Kemal Efendiye:

Kızı resmen ailesinden istersiniz. Sualinizin cevabını en doğru bu şekilde anlıyabilirsiniz.

HANIMTEYZE

"Son Posta„ nın Edebî Tefrikası: 13 — 13 - 3 - 934

Burhan Cahit

ALAY EMRİ

Cuma günlerini hep beraber geçiriyorlardı.

Ve Münire genç zabitin özlü ve içli bir sevgi ile kendine bağlandığını gördükçe kararında yanılmadığını anlıyordu.

Şimdi bütün emeli yarın için hazırlanmaktı.

Bankadan aldığı paradan bir kısmını ayırıp saklıyordu.

Mülâzim Necdetin inceliği, nezaketi, genç kız üzerinde tesir yapmıştı. Onunla ahpap oluncaya kadar muhtelif vesilelerle tanıdığı gençler daha ikinci temaslarında ona kur etmeye başlamışlar ve onun gururunu, şerefini hesaba katmadan kendi, arzularına göre macera yaşamıya hazırlanmışlardı.. Bu hareketleri genç kızı onlara karşı titiz, sinirli yapmıştı. Arkadaşlığı, ahbaplığı vesile ederek macera arzuları yaşamak istiyen bu gençlere karşı ağır mukabele ediyordu.

Bunun için mülâzim Necdetle sık sık görüşmesi herkesin hayretini uyandırmıştı. Fakat genç kız daha bir iki temasta onun terbiyesini, ahlâkını anlamıştı. Genç mülâzim nişanlanma gününe kadar ona tam bir arkadaş muamelesi etmişti.

Onun bu ciddî hareketleri ve yavaş yavaş beliren anlaşmaları aralarındaki dostluğu kuvvetlendirmişti.

Münire artık sinirlendiği dedikodulardan kurtulduğuna da memnundu. Birgenç kız için, hele böyle bir yazıhanede, bir Bankada çalışan genç kız için dışarı hayatını sükûnetle geçirmenin pek kolay olmadığını anlamıştı.

Vapurda, yolda, hatta çalıştığı yerde muhtelif vesilelerle tanışmak isteyenlerin iz'acından kurtulmak müşküldü.. Maksatları, hüviyetleri kadar meçhul olan bu erkeklerin takibinden kurtulmak için çirkin olmaktan başka çare yoktu.

Çalışan bir güzel kız için hayatını emniyetle geçirmek büyük bir muvaffakıyetti. Bu hayat yeni başlamıştı. Kadının, yetişmiş bir genç kızın büroda, bankada çalışması, erkekler gibi erken işine gidip onunla beraber avdet etmesi kadını evde görmiye alışan erkeklere garip geldiği gibi onunla mesaisini birleştiren erkeklere de bu cins ayrılığın ancak mahrem anlarda verebildiği heyecanı vazife başında da hissettiriyordu.

Çalışan ve hayatını kazanmıya uğraşan genç kızlar lâmba ışıklarında havasız yazıhanelerde sıhhatlerini korumakla uğraşırken bir yandan da haricî hayatta kendilerine musallat olan erkeklerin sırnaşıklığından şereflerini muhafaza etmiye çalışıyorlar.

Bu mücadele bazan tecrübesiz bir genç kızın zayıf anlarından istifade eden erkeklerin zaferile neticeleniyor ve ondan sonra o genç kız eğlence ve zevk âleminin göz kamaştırıcı cazibesine kapılıyor. Ahbaplık ve arkadaşlık manaları altında kendi cinsî arzularını düşünen erkeklerin elinde oyuncak olup kalıyor.

Bu noktaları pek iyi bilen ve gören Münire böyle birçok tehlikeleri atlatmıştı. Vapurda onunla tanışmak istiyen birkaç erkek vardı ki maksatları hiç şüphesiz onunla şöyle birkaç günlük bir macera geçirmekti. Tanıdığı kızlardan birkaçı vardı ki bu hayata kapılmışlar ve sonra kendilerini geri çekemiyerek her geçen bir macerayı yeni bir sergüzeştle doldurmıya mecbur olmuşlardı.

Mağrur ve alıngan Münire için bu âleme katılmıya imkân yoktu. Onun için daha ilk temasta ciddî, ağırbaşlı bir genç olduğuna şüphe kalmıyan Necdetle birleşmek cesaretini göstermişti.

Şimdi ikisi de dumanlı, hummalı bir nişanlı hayatı yaşıyorlardı. Münire bugünün genç kızlarını tehdit eden tehlikeli maceralara düşmeden hayatına bir istikamet verdiği için çok rahattı. Artık bir eşi vardı ve bu eş onu seviyordu.

✶

Ve onların bu sevgisi baharın ilk aylarında güller, menekşelerle beraber başlamıştı. Genç Mülâzim tatil günlerini Münire ile beraber geçiriyordu. Kırlarda, dağ yollarında saatlerce dolaşıyor, bazen yabanî otların, böğürtlen sarmaşık dallarının aralarında durup tabiatin sesini vızıldaşan arıların, kuşların, böceklerin seslerini dinleyorlardı.

Haziran geldiği zaman mülâzim Necdetin staj müddeti bitti.

Eskişehre avdet edecekti.

Ve karargâhtaki vazifesine başladığı gün yüzbaşılık emri de gelecekti. Fakat bu hâdise onları çok müteessir etti. Birbirlerine çok alışmışlardı.

Bununla beraber Münire onun vazifesini kendi sevgisinden üstün tuttuğu için teessürünü belli etmemeye çok çalışıyordu.

Babası Antalyaya gittiği için mülâzim Necdeti Münire, annesi ve staj arkadaşları geçirdiler.

Münire, bankadan alacağı on beş gün tatili onun yanında geçireceğini söyleyordu

Mülâzım Necdet geride karekterine, şerefine güvenilir bir genç sevgili bıraktığına inanarak emniyetle, sükûnetle vazifesinin başına avdet etti.

★

İlk mektubu Münire aldı.

Nişanlısı bu ilk mektubunda yüzbaşılık emrinin geldiğini ve karargâh arkadaşlarına kavuştuğunu kısaca anlattıktan sonra dört beş sayfa kendilerinden bahsediyordu.

İlk ayrılan bütün sevgililer gibi mektubunun her satırında beraber geçirilen tatlı zamanların unutulmaz hatıralarını tazeliyordu.

İlk tesadüfler, ilk temaslar, ilk gezintiler ve ilk heyecanlar... Bütün bunlar ilk ayrılışta ayni hararetle ve ayni tazelikle yaşanır. Yazılır, anlatılır. Yüzbaşı Necdet bozulmamış, bekâretini muhafaza etmiş bir erkek ruhu ile bu ayrılığın heyecanını bütün kuvvetile hissediyordu.

(Arkası var)